

Dosarul nr. 2rac-67/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. E. Galușceac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, A. Malfi)

DECIZIE

11 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de Dumitru Filip și Veaceslav Guzun, reprezentați de avocatul Anatolie Jereghi și de Organizația de Creditare Nebancară „Maib-Leasing” Societate pe Acțiuni

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe „Maib-Leasing” împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității pentru neexecutarea obligației, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, casată hotărârea din 9 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii

constată:

La 25 ianuarie 2019, SA „Maib-Leasing” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig”, intervenienți accesorii de partea reclamantului Dumitru Filip și Veaceslav Guzun cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității pentru neexecutarea obligației, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 30 ianuarie 2017, potrivit contractului de leasing FL5-3239 din 20 ianuarie 2017, SA „Maib-Leasing” în calitate de locator a transmis în posesie și folosință temporară către locatarul Veaceslav Guzun, automobilul de model Audi Q7, înregistrat cu numărul de înmatriculare XXXXX.

La 30 decembrie 2016, între SA „Moldasig” și SA „Maib-Leasing” a fost încheiat contractul de asigurare facultativă AUTO-CASCO nr. ACA/2016-1847, prin care a fost asigurat mijlocul de transport de model Audi Q7 cu n/î XXXXX, fiind eliberată polița privind asigurarea autovehiculului de model Audi Q7, anul producerii 2012, cu n/î XXXXX, suma asigurată fiind de 31 000 de euro, termenul asigurării fiind 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017.

Potrivit contractului și a poliței de asigurare a autovehiculului nr. ACA/2016 1847, admiși la conducerea automobilului menționat au fost indicați Dumitru Filip, Maria Marandici, angajații SA „Maib-Leasing”.

La 25 februarie 2017, automobilul de model Audi Q7, cu n/î XXXXX, fiind condus de către Dumitru Filip, persoană admisă la conducerea autovehiculului, a fost implicat într-un accident rutier, iar ca rezultat automobilul asigurat a fost deteriorat considerabil.

La 1 martie 2017, de către reprezentanții companiei de asigurări SA „Moldasig” a fost întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor nr. D/CASCO/17-202, la aceeași dată fiind perfectate încă alte două procese-verbale de constare suplimentară a pagubelor, în cadrul cărora au fost menționate deteriorările depistate la automobilul de model Audi Q7, cu n/î XXXXX.

A precizat că SA „Maib-Leasing”, în calitate de beneficiar al poliței de asigurare al obiectului contractului de leasing FL5-3239 din 20 ianuarie 2017, a fost informată de către SA „Moldasig”, referitor la deschiderea dosarului de daune nr. D/CASCO/17-202, cu privire la achitarea despăgubirilor de asigurare, ca urmare a deteriorării automobilului menționat.

Totodată, a fost adus la cunoștință actul de evaluare nr. 18164 din 23 martie 2017, potrivit căruia suma totală a costului reparației automobilului de model Audi Q7, n/î XXXXX, este de 360 715,77 de lei.

La 28 septembrie 2017, SA „Moldasig”, prin scrisoarea nr. 3357, a informat SA „Maib-Leasing” despre refuzul în plata despăgubirii de asigurare, motivând prin faptul că Dumitru Filip ar fi încălcat prevederile contractului de asigurare facultativă și anume ar fi părăsit locul accidentului rutier.

Drept consecință a sesizării de către SA „Moldasig” a organelor de urmărire penală cu referire la faptele pretins ilegale ale lui Dumitru Filip, la 14 aprilie 2017, de către Procuratura Orhei, a fost pornit procesul contravențional în baza art. 243 Cod contravențional.

Prin hotărârea din 18 ianuarie 2018 a Judecătorei Orhei, a fost încetat procesul contravențional pornit în baza art. 243 Cod contravențional, în privința lui Dumitru Filip, iar la 5 martie 2018, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, a respins ca fiind nefondat recursul declarat de către Procuratura Orhei și reprezentantul agentului constatator și a menținut fără modificări hotărârea din 18 ianuarie 2018 a Judecătorei Orhei.

A relatat că la 17 aprilie 2018, SA „Maib-Leasing” a depus o cerere privind achitarea despăgubirii de asigurare, care a fost recepționată de către SA „Moldasig” la 4 mai 2018.

La 30 mai 2018, în adresa SA „Moldasig” a fost depusă o nouă solicitare de a fi achitată despăgubirea de asigurare, care au rămas fără nicio examinare, nefiind acordat niciun răspuns.

A mai notat că la 25 octombrie 2018, a fost efectuat raportul de expertiză merceologică extrajudiciară nr. 1608, de către Centru Național de Expertize Judiciare, fiind stabilită suma pagubei în urma accidentului rutier, ce constituie valoarea estimativă a automobilului de model Audi Q7, n/î XXXXX, în starea de exploatare care la data producerii accidentului din 27 februarie 2017 putea constitui 769 166 de lei. Despre data și ora efectuării expertizei, SA „Moldasig” a fost informată la data de 13 iulie 2018.

Astfel, SA „Moldasig”, în calitatea sa de asigurător, până la moment nu și-a onorat obligațiunile sale contractuale prevăzute la pct. 8.2. din contractul de asigurare CASCO, prin care asigurătorul este obligat să achite despăgubirea de asigurare.

Având în vedere prevederile pct. 12.3.2. din condițiile de asigurare facultativă a mijlocului de transport și că asigurătorului SA „Moldasig” i-au fost prezentate toate actele necesare pentru acordarea despăgubirii de asigurare încă la 4 mai 2018, dată la care a recepționat solicitarea nr. 24133 și decizia Colegiului Penal al Curții de Apel, contrar prevederilor contractuale după expirarea a 30 zile, până la data de 4 iunie 2018 asigurătorul nu și-a onorat obligațiunile contractuale de a achita despăgubirea de asigurare.

Totodată, a remarcat că SA „Moldasig” urmează a fi pusă în întârziere, începând cu data de 4 iunie 2018, data la care a devenit scadentă plata despăgubirii de asigurare, deoarece la 4 mai 2018, SA „Moldasig” a recepționat solicitarea de despăgubire și decizia irevocabilă a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont de faptul că sunt în prezența unei distrugerii totale a autovehiculului din suma de asigurare – 31 000 de euro urmează a fi reținută franșiza în mărime de 10 %, iar de către SA „Moldasig”, urmează a fi achitată despăgubirea de asigurare în mărime de 27 900 de euro.

La fel, SA „Moldasig” urmează să achite și penalități de întârziere în sumă de 5 022 de euro, care a fost calculată pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 0,1 % din suma despăgubirii neachitate pentru o perioadă de 180 zile, or în cazul de față asigurătorul a încălcat termenul de achitare a despăgubirii de asigurare, astfel SA „Maib-Leasing” este îndreptățită de a pretinde și achitarea acestei penalități.

Având în vedere informația Băncii Naționale a Moldovei cu privire la Statistica privind ratele de dobândă la instrumentele de reglementare monetară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru perioada 4 iunie 2018 - 19 noiembrie 2018, din care rezultă că rata de refinanțare a constituit 6,50 %, urmează a fi încasată din contul asigurătorului dobânda de întârziere pentru perioada 4 iunie 2018 - 19 noiembrie 2018, în sumă de 2 002 de euro.

Or, SA „Moldasig”, având obligația de a achita despăgubire de asigurare la data stabilită de contract, nu și-a executat această obligație în termenul stabilit, iar întârzierea în executarea obligațiilor pecuniare are drept consecință plata dobânzii de întârziere.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 585, 602, 625, 1301 Cod civil, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul SA „Moldasig” în beneficiul SA „Maib-Leasing” a despăgubirii de asigurare în sumă de 27 900 de euro, penalității de întârziere în sumă de 5 022 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 2 618,40 de euro și a cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 2 octombrie 2019, SA „Maib-Leasing” a fost înaintată cerere cu privire la majorarea cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat majorarea cuantumului penalităților în partea ce ține de încasarea dobânzilor de întârziere și anume încasarea sumei de 5 782,18 de euro cu titlul de dobândă de întârziere pentru perioada 4 iunie 2018 - 2 octombrie 2019.

Prin hotărârea din 9 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

Au fost încasate din contul SA „Moldasig” în beneficiul SA „Maib-Leasing” suma de 27 900 de euro cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 5 022 de euro cu titlu de penalitate, suma de 5 782,18 de euro cu titlu de dobândă de întârziere, echivalent în lei moldovenești conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești și suma de 22 535,47 de lei cu titlu de taxă de stat.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, SA „Moldasig” a contestat-o cu apel.

La 14 septembrie 2020, SA „Maib-Leasing” a depus cerere privind actualizarea dobânzii de întârziere, solicitând încasarea din contul SA „Moldasig” a dobânzii de întârziere suplimentară pentru perioada 2 octombrie 2019-11 septembrie 2020 în mărime de 3 841,79 de euro.

Prin decizia din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SA „Moldasig”, casată hotărârea din 9 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

Au fost încasate din contul SA „Moldasig” în beneficiul SA „Maib-Leasing” suma de 23 250 de euro cu titlu de despăgubire de asigurare, echivalent în lei moldovenești conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 13 377,07 de lei, pentru prima instanță, în rest, cerința dată a fost respinsă.

A fost încasată din contul SA „Maib-Leasing” în beneficiul SA „Moldasig” cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 6 060 de lei, în instanța de apel.

Epava, automobilul de marca Audi Q7 cu n/î XXXXX a fost transmis SA „Moldasig”.

În rest, acțiunea în partea încasării penalității și a dobânzii de întârziere, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost corectată greșeala admisă în dispozitivul deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în privința societății pe acțiuni careia urmează a fi transmisă epava - automobilul de marca Audi Q7 nr. XXXXX „se transmite Societății pe Acțiuni

„Moldasig”, fiind corectată, cu indicarea corectă și anume „se transmite Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing”.

La 15 decembrie 2020, Dumitru Filip și Veaceslav Guzun, reprezentați de avocatul Anatolie Jereghi au declarat recurs împotriva deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei pentru rejudecare, sau cu menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea cheltuielilor de judecată din contul SA „Moldasig”.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată, urmând a fi casată.

La 22 decembrie 2020, OCN „Maib-Leasing” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei pentru rejudecare, sau cu menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea cheltuielilor de judecată din contul SA „Moldasig”.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel după ce a ieșit din camera de deliberare, a pronunțat decizia prin care a dispus transmiterea epavei către SA „Moldasig”.

Ulterior, când a primit decizia motivată a constatat faptul că instanța de apel a emis o decizie prin care a transmis epava către OCN „Maib-Leasing” SA, modificând decizia printr-o încheiere, ceea ce reprezintă o încălcare gravă a normelor procedurale, or prin încheierea de corectare a erorilor nu poate fi modificat fondul cauzei.

A menționat că clauza prin care asiguratorul are dreptul de a alege unilateral metoda de despăgubire este contrară prevederilor Legii cu privire la asigurări, care indică expres faptul că despăgubirea de asigurare se stabilește prin acordul comun al părților.

Prin urmare, instanța de apel la adoptarea deciziei urma să aplice prevederile Legii cu privire la asigurări, deoarece acestea primează prevederilor contractuale, ci nu să legitimeze o afirmație a reprezentantului asiguratorului.

Instanța de apel la emiterea deciziei în partea ce ține de respingerea încasării penalităților și a dobânzilor de întârziere nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume Legea cu privire la asigurări, cât și Codul civil care prevăd expres posibilitatea beneficiarului de a calcula dobânzi de întârziere pentru neexecutarea obligațiilor de către asigurator.

La 25 ianuarie 2021, în adresa SA „Moldasig”, Dumitru Filip, Veaceslav Guzun și SA „Maib-Leasing” au fost expediate copiile cererilor de recurs depuse de către Dumitru Filip și Veaceslav Guzun și de către SA „Maib-Leasing”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 125).

La 25 februarie 2021, SA „Moldasig” a depus referință la recursurile delcarate de către Dumitru Filip și Veaceslav Guzun și de către SA „Maib-Leasing”, solicitând declararea recursurilor inadmisibile.

Până la data stabilită pentru examinarea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa recurenților Dumitru Filip și Veaceslav Guzun la 26 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 88 vol. II) însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Tot actele cauzei atestă că copia deciziei recurate la 26 octombrie 2020 a fost expediată la adresa electronică a SA „Maib-Leasing”, ceea ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 91 vol. II).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 15 decembrie 2020 și respectiv, la 22 decembrie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile, de a casa decizia și încheierea instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Totodată hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea, concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii, trebuie să coincidă cu concluziile instanței din partea dispozitivă a hotărârii.

La fel, și prevederile art. 241 alin. (6) CPC stipulează că dispozitivul hotărârii cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Astfel, la caz, se va nota că în dispozitivul deciziei pronunțat de Curtea de Apel Chișinău la data de 15 septembrie 2020, anexat pe suport de hârtie, de către instanța de apel a fost admis apelul declarat de SA „Moldasig”, casată hotărârea din 9 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial. Au fost încasate din contul SA „Moldasig” în beneficiul SA „Maib-Leasing” suma de 23 250 de euro cu titlu de despăgubire de asigurare, echivalent în lei moldovenești conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 13 377,07 de lei, pentru prima instanță, în rest, cerința dată a fost respinsă. A fost încasată din contul SA „Maib-Leasing” în beneficiul SA „Moldasig” cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 6 060 de lei, în instanța de apel. *Epava, automobilul de marca Audi Q7 cu n/i XXXXX a fost transmis SA „Moldasig”*. În rest, acțiunea în partea încasării penalității și a dobânzii de întârziere, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În același timp, se constată că, prin încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost corectată greșeala admisă în dispozitivul deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în privința societății pe acțiuni careia urmează a fi transmisă epava - automobilul de marca Audi Q7 nr. XXXXX „se transmite Societății pe Acțiuni „Moldasig”, fiind corectată, cu indicarea corectă și anume „se transmite Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing”.

Instanța de recurs notează, însă, că această discrepanță în dispozitivul deciziei instanței de apel nu este o omisiune sau greșeală în sensul art. 249 CPC, care poate fi corectată prin adoptarea unei încheieri, dar constituie o modificare a soluției instanței de apel, inacceptabilă conform legislației procedurale, fapt ce duce la casarea actului de procedură judecătorească.

Față de cele de precedent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa decizia și încheierea din 15 septembrie 2020 a instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile declarate de Dumitru Filip și Veaceslav Guzun, reprezentați de avocatul Anatolie Jereghi și de Organizația de Creditare Nebancară „Maib-Leasing” Societate pe Acțiuni.

Se casează integral decizia din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe „Maib-Leasing” împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității

pentru neexecutarea obligației, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic